

МЕЧЕТО И РОЗАЛИЯ

Италианска приказка

Имало някога едно мече от плуш, което имало нещастие да изгуби единия си крак. При все това било съ добро сърдце и се утешавало, мислейки, че кракът му е останал в ржцетъ на неговото малко господарче.

Бедното куче мече се намирало много често до Розалия, хубава кукличка, облъчена въ червена коприна съ небесносини очи и руси къдри.

Розалия би била единъ моделъ на малка женичка, ако да не бйше съ много мечателна глава. Достатъчно е да се каже, че това бйше една глава отъ целулоидъ. Мечето почувствувало единъ денъ, че обича Розалия и ѝ го каза.

— Бихме могли да бждемъ вбичани утре! — извика то, като заключение на своята гореща речъ.

Хубавата Розалия погледна мечето съ своитб голъми небесносини очи, поклати руситб си коси и после каза:

— Познавамъ всичкитб ваши добри качества и не би ми било неприятно да образуваме едно семейство съ васъ. Но имате само единъ кракъ, мой приятелю, и така изглежда, собствено, като просякъ! Какво би казало за мене висшеото общество?

Бедното мече почервенб, погледна своя единственъ кракъ и каза съ твърдъ гласъ:

— Имате право. Ще тргнна по свбта да тръсна изгубения си кракъ и ще се върна предъ васъ, само когато го намбря.

— Ще почна отначало и ще тръсна навсбкъде, — каза решително мечето. Покрито съ прахъ и паяжини, то обходи навсбкъде, подъ кананетата и гардеробитб. Съ рискъ на живота си се покачи върху найвисокитб полици. Претрърси до края къщната сметъ. Чу най-малко сто пъти да се повтаря: „Това мече е винаги на крака“, особено мъчителна фраза за него, което имаше само единъ кракъ.

И колкото и да ходбше, колкото и да втрещаваше сво-

итб очи отб жълто стъкло, не успб да намбря бедния си изгубенъ кракъ.

Когато бйше отчаяно, дойде му на умъ една идея. „Следъ всичко, — помисли — бихъ могло да се задоволя съ единъ употребяванъ кракъ“.

Но не можа да намбря нито единъ хубавъ кракъ.

Тогава мечето изгуби куражъ. Толкова повече, че единъ денъ забеляза голъмото нещастие, което го заплашваше. Неговиятб единственъ кракъ отб много пбтуване на кучъ кракъ бйше започналъ да се скбсява: следъ малко сигурно не би му останало нито една трошица отб него.

Започна да пбтува на ржце по земята, но всичко бйше безполезно. Най-накрая остана да седи и не можеше да се вдигне повече.

За щастие, отб тамъ мина единъ механикъ, който влачеше задъ себе си малка лъскава количка.

Мечето го помоли съ сълзи на очи да го отнесе предъ Розалия. Искаше да я види преди да умре отб отчаяние. Умниятб механикъ разбра всичко и го отнесе предъ хубавата Розалия, която имаше, както винаги, облбкло отб червена коприна, небесносини очи и руси къдри.

Розалия се зарадва извтрредно много, като видб мечето.

— Толкова много Ви очаквахъ! — извика тя.

Мечето не разбра нищо отб радостята ѝ. Но на другия денъ тб се вбичаха.

Много знатни персони питаха Розалия:

— Но какъ се вбичахте, за единъ мъжъ безъ кракъ?

— О! — отговаряше Розалия съ голъмо удоволствие. — По-добре е единъ кракъ по-малко и единъ добъръ характеръ повече!

И знатнитб персони разбъраха, че Розалия, ако и да имаше глава отб целулоидъ, разсбждаваше достатъчно добре.

Преведе отб италиански: И. Ангеловъ, у-къ, Варна

АПРИЛЪ

Въ рано утро се разшета младъ юнакъ Априлъ, прембни се и възседна коня лекокрилъ.

И на длбжъ и ширб преброди родната земя. Първомъ съ коня си обходи ниви и лозя.

После радостенъ препусна въ ширнитб поля, — гдето мина, пбстроцвбтнн губери постла.

Спрб въ градинитб и всбка гранка съ цвбтъ покри, и облбче въ злакъ одежди младитб гори.
Георги Костакевъ

КРЕЧЕТАЛОТО НА ВОДЕНИЦИТБ

Народна приказка
Чудно нбщо съ тия дяволи! Колкото и да съ дяволи, пакъ човбкъ може да ги излъже понбкога!

Ето какъ излъгали дявола, когато най-напредъ направили първата воденица.

Направили воденицата, турили жито въ коша и пуснали водата да върти камъка. Поч-

налъ камъкътб да се върти, но житото не падало самб отб коша, затова майсторътб го трбскалъ съ ржка, да падатъ зърната, да се мелятъ на брашно.

Но воденичарътб не остана въ доволенъ отб майстора на воденицата.

— Все тбй ли ще разтърсвамъ коша, да падатъ зърната, за да се мели брашното? Така трббва да направишъ воденицата, че самъ да се тресе кошътб, иначе пари не давамъ! Разбра ли?

— Има право воденичарътб, майсторе! — обадилъ се дяволътб, който стоялъ наблизе и подмушвалъ воденичарътб, да се кара съ майстора.

Ядосалъ се майсторътб и изпбдилъ дявола отб воденицата.

— Кой те праща тебе, бе човбче, та ми се мбсишъ въ ра-

ботата? Каквото права, права, това не е твоя работа!

Дяволътб излъзълъ и застана въ яза да гледа, дали ще направятъ воденицата. Като помине — замине воденичарътб покрай дявола, той го пита, дали свършиха воденицата. Като мине майсторътб — и него пита! Най-последъ майсторътб се ядосалъ и казалъ троснато:

— Направихме я, какво друго ще кажешъ? Нека се пукне дяволътб, ама я направихме!

Дяволътб повбрвалъ, че наистина съ я направили и попиталъ:

— А кой те научи, бе майсторе, да сложишъ на коша кречетало?

— Кой ще ме научи? Който ме научи, какъ да направя цблата воденица, той ме научи и кречетало да поставя! — отвбрналъ гордо майсторътб и се много зарадвалъ, като чулъ, че трббва да се постави крече-

тало. Отишълъ, направилъ кречетало, и воденицата зарабвила!

И до денъ днешенъ все така работятъ воденицитб — съ кречетала, за което се излъгалъ дяволътб, та го казалъ на хората.

Преразказалъ и илюстриралъ: Наумъ х. Младеновъ

ПОКОЙНИ ПИСАТЕЛИ

Петко Топаловъ

Роденъ е на 1 мартъ 1899 година въ гр. Троянъ, а почина на 25 ноември 1925 година следъ дълго боледуване въ родния си градъ.

Петко Топаловъ бйше поетъ на великата любовъ между хората. Последователъ на Толстия, той се числбше къмъ групата писатели, които работятъ за насаждането и разпространението на Толстоевитб идеи у насъ. Бйше редовенъ и цененъ сътрудникъ на сп. „Взржждане“. Макаръ че много младъ завърши земния си животъ, той остави голъмъ брой стихотворения, които отпосле излъзоха въ отдблна книга „Пбсни и легенди“. Той е авторъ и на нбколко философски студии.

Въ творчеството на Петко Топаловъ трепти едно сърдце, отзывчиво къмъ всбко човбшко страдание и изпълнено съ възторзи по всбко добро дбло. На първа страница помбстваме стихотворението му „Приказка“.

ДОЙДЕ ПРОЛЪТЪТА

Въ ролята отб зелена свила, млада, хубава и мила, пакъ пристигна пролътбта, съсь усмивка на уста.

На главата съсь звездичка, като малка пойна птичка, блесна тукъ навредъ по насъ и засвбти катъ елмазъ.

Долетб самичка тя, съ радостъ пбсни и цвбтя. Идва отб далеченъ край, — где живбше, кой я знай?...

Като прелестна царица, въ златно свбтла колесница, обикаля цблий свбтъ, и разнася радостъ вредъ.

Гдето стбгне — зеленбше, що погледне — хубавбше. Пролътъ мила и засмбна, въ нова, гиздава прембна.

Славчо Ангеловъ

МАЙЧИНО СЪРДЦЕ

Не знамъ кога бйше купена старата крава. Ние я заварихме у дома и я обичахме като нашб човбкъ. Тя бйше кротка, като мравка. Имаше единъ счупенъ рогъ. Козината ѝ бйше ббла, като млбко и лъщеше на слънцето като коприна. Казваше се Бблка.

Ние я водбхме на паша. Яздбхме я като коня. Катербхем се по рогата ѝ. А тя не мърдаше. Гледаше ни съ голбмитб си очи, сякашъ ни се радваше. Най-много обичаше дбдо. Щомъ го видбше отдалече, хукваше срещу него, слагаше муцуна на рамото му и го близваше задъ ухото.

— Я каква си галка! — усмихваше се той и я тупваше по шията. Тя замижваше само съ очи, навеждаше глава и пръхаше съ голбмитб си ноздри.

Една година Бблка ни отели едно теленце. И то бйше ббло като сбвгъ. Върза му баба червени китки на ушибъ, прекади го съ тамянъ, а дбдо му окачи звънче.

— Защо го кадишъ? — попитахъ азъ.

— Да е здраво и да дава много млбко! — отвбрна баба. Остави паничката съ тамяна, напрбска го съ вода и затвори вратата на кошарата.

Каква радостъ бйше у насъ. Цбла ноцъ не спяхме ние съ братчето ми. На сутринята още рано подб чергата почна препирня.

— Гбшко ще се нарича! — викаше баба.

— Не може, то си е мое, отврбщахъ азъ, дбдо го е обещалъ на мене, пбкъ и азъ го пръв видбхъ, като се отели! Затова ще носи моето име!

— Не, не — моето! — скачаше той.

Вратата скрбчна и се отвори. Вблзе дбдо. Подб мустацитб му пушеше лулата, като циганско коминче.

— Каква е тая глъчка? — попита той малко сърдито. Но азъ познавахъ дбда добре, затова веднага скочихъ босъ, мбтнахъ се на него, прегърнахъ го. Той ме закри съ кожата да не истина.

— Дбдо, викнахъ веднага азъ, нали теленцето ще носи моето име?

— Не го слушай, дбдо, скочи и братчето ми, моето име ще носи, защото съмъ по-голбмъ!

Дбдо се засмб. Мустацитб му трепнаха, като миши опашки. Изкашля се, клбкна на земята и ни погледна право въ очитб.

— Телето ще носи името на това дете, което повече слуша и повече си учи уроцитб! Ще го кръстимъ като свбршити учебната година!

Умирихме се. Мина време. Телето цблъ денъ играеше изъ двора, гонбше кокошкитб по бунитето, напираше глава презъ прозореца и ревбше въ стаята, дето спбхше.

Наближи края на учебната година. Ние се пребивахме да угаждаме на дбдо. Сутринъ се биехем кой да му полива да се измие. На оббдъ тичахме на превара да го викаме.

Единъ денъ мама каза, че телето не иска да яде. Ние изкочихем навбнка. Подадохме му коматъ хлббъ, то само го помириса и наведе глава. Примижа съ очи. После легна и цблъ денъ лежа. Хлбтнаха хлббоцитб му като малки ямички. Бблка отиваше при

него, близваше го по ухото, а то я поглеждаше съ горчива мбжа, сякашъ искаше да ѝ каже нбщо.

Мрбкна се. Телето все си лежеше до кладенеца и дишаше тежко. Дбдо върза майка му въ кошарата, а тя замуча страшно. Телето сегизъ-тогизъ се обаждаше съ продрано гърло, после се простираше, изопваше крака, а сърдцето му тупаше бързо, бързо, като на пребито пиле.

— Много е болно и едвамъ ще остане живо! — поклати глава дбдо и изкочи нбкъде къмъ площада. Ние си вбзохем вбжци. Следъ малко навбнка чухме глъчъ. Не мина много време и дбдо се прибра.

— Ще оздравб ли бе, дбдо? — посрещнахме го ние въ едно гърло.

— Даде му доктора хапчетата! — отвбрна той. Може да оздравб!

Въ това време телето изплака отвбнь така жално, като че ли плачеше сиротно дете. Сърдцето ми се сви и изтрбгна отб болка. Азъ погледнахъ презъ прозореца. То лбгаше и ставаше, като че ли се бо-

рбше съ нбкого. Звънчето му звбнтбше ситно и сладко.

Ние си легнахме. Кога съмъ заспалъ — не помня. Като отворихъ очи, вбнь бйше свбтло. Скочихъ веднага, хлопнахъ вратата и какво да видя. Болното стоеше изправено и гледаше къмъ вратата. Погледътб бйше бистъръ и свбткаше. То бйше оживбло. До него стоеше майка му. Дбдо я превбръзваше съ ббло парцалче.

— Какво е станало? — попитахъ азъ.

— Счупила е вратата на кошарата и изкочила навбнь! Горката, не е могла да изтърпи да не види болното си дете! Нали и тя носи клето майчино сърдце!

Дбдо клекна до телето после. Отчупи му хлббъ и му го подаде. То го подуши и го близна съ грапавия си езикъ. Следъ нбколко дни оздравб и припна като лудо изъ двора. Нарекохме го Живка, защото остана живо и здраво. Живка и до днешъ е у дома. Миналата година и тя стана майка. Всбка вечеръ баба пблни отб нея по единъ котелъ млбко.

Григоръ Угаровъ